

Akhlāq-i zīstī

i.e., Bioethics Journal

2022; 12(37): e10

The Bioethics and Health
Law InstituteMedical Ethics and Law
Research CenterInternational Association
of Islamic Bioethics

The Role of Academic Ethics and Academic Help Seeking in Prediction of Academic Deception of Student-Athletes during the Covid-19 Outbreak

Nasrin Azizian Kohan^{1*}, Mahrokh Dehghani¹, Fahimeh Momenifar²

1. Department of Sport Management and Biomechanics, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

2. Department of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Background and Aim: Today, academic deception is one of the most important challenges in educational environments which is defined as a set of behaviors based on deception to achieve academic outcomes. The aim of this study was to investigate the role of academic ethics and academic help seeking in prediction of academic deception of student-athletes during the Covid-19 outbreak.

Methods: The research method was descriptive-correlational. The statistical population of the study consisted of all 653 student-athletes in Ardabil, from which 242 people were selected as a sample using stratified random sampling. Academic ethics questionnaire, academic help seeking questionnaire and academic deception questionnaire were used to collect data. Pearson correlation coefficient and regression analysis were used to analyze the data.

Ethical Considerations: Participants' verbal consent was obtained and they were assured about confidentiality of information.

Results: Findings showed that there is a negative and significant relationship between academic ethics and its components and academic help seeking and its components with academic deception. The results of regression analysis also revealed that approximately 51% of the total variance of academic deception is predictable based on academic ethics and academic aid seeking, with the academic ethics variable having a larger share.

Conclusion: Based on the findings, it can be concluded that academic ethics and academic help seeking are variables related to reducing the rate of academic deception in students.

Keywords: Academic Ethics; Academic Help Seeking; Academic Deception; Covid-19

Corresponding Author: Nasrin Azizian Kohan; **Email:** nasrinazizian@yahoo.com

Received: December 03, 2021; **Accepted:** February 08, 2022; **Published Online:** August 05, 2022

Please cite this article as:

Azizian Kohan N, Dehghani M, Momenifar F. The Role of Academic Ethics and Academic Help Seeking in Prediction of Academic Deception of Student-Athletes during the Covid-19 Outbreak. *Akhlāq-i zīstī, i.e., Bioethics Journal*. 2022; 12(37): e10.

نقش اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی در پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی

دانش‌آموزان ورزشکار در دوران شیوع کرونا

نسرین عزیزیان کهن^{۱*}، ماهرخ دهقانی^۱، فهیمه مؤمنی‌فر^۲

۱. گروه مدیریت و بیومکانیک ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲. گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: امروزه فریبکاری تحصیلی یکی از مهم‌ترین چالش‌های محیط‌های آموزشی می‌باشد که به عنوان مجموعه رفتارهای مبتنی بر نیرنگ و فریب برای دستیابی به پیامدها و نتایج تحصیلی تعریف شده است. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی در پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار در دوران شیوع کرونا انجام گرفت.

روش: روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان ورزشکار شهر اردبیل به تعداد ۶۵۳ نفر تشکیل می‌دادند که از میان آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای تعداد ۲۴۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. از پرسشنامه اخلاق تحصیلی، پرسشنامه کمک‌طلبی تحصیلی و پرسشنامه فریبکاری تحصیلی برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد.

ملاحظات اخلاقی: رضایت شفاهی مشارکت‌کنندگان اخذ و درباره محرمانه‌بودن اطلاعات به آن‌ها اطمینان خاطر داده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین اخلاق تحصیلی و مؤلفه‌های آن و کمک‌طلبی تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون آشکار کرد که تقریباً ۵۱ درصد از کل واریانس فریبکاری تحصیلی بر اساس اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی قابل پیش‌بینی است که متغیر اخلاق تحصیلی سهم بیشتری داشت.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها، می‌توان نتیجه گرفت که اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی از متغیرهای مرتبط با کاهش میزان فریبکاری تحصیلی در دانش‌آموزان می‌باشند.

واژگان کلیدی: اخلاق تحصیلی؛ کمک‌طلبی تحصیلی؛ فریبکاری تحصیلی؛ کرونا

نویسنده مسئول: نسرین عزیزیان کهن؛ پست الکترونیک: nasrinazian@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۲؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۹؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۵/۱۴

خواهشمند است این مقاله به روش زیر مورد استناد قرار گیرد:

Azizian Kohan N, Dehghani M, Momenifar F. The Role of Academic Ethics and Academic Help Seeking in Prediction of Academic Deception of Student-Athletes during the Covid-19 Outbreak. *Akhlaq-i zisti, i.e., Bioethics Journal*. 2022; 12(37): e10

مقدمه

شیوع ویروس کرونا موسوم به «کووید ۱۹ (Covid-19)» به عنوان پدیده‌ای همه‌گیر همه کشورهای جهان را درگیر خود نموده و آموزش را نیز مانند همه ابعاد زندگی تحت تأثیر قرار داده و علیرغم نبود زیرساخت‌های لازم برای آموزش مجازی، همه مدارس را به تعطیلی کشانده و به سوی آموزش مجازی و آنلاین هدایت نموده است، به نحوی که بسیاری از امتحانات و تکالیف کلاسی به صورت آنلاین و مجازی برگزار می‌شود که منجر به افزایش ارتکاب رفتارهای فریبکارانه در حوزه تحصیل یا فریبکاری تحصیلی شده است (۱). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که پدیده فریبکاری تحصیلی در تمامی نظام‌های آموزشی در حال افزایش است (۲) و توجه دست‌اندرکاران امور تحصیل در محیط‌های آموزشی را به خود جلب کرده است (۳) که در قالب رفتارهایی همچون سرقت ادبی، تلاش برای تبادل اطلاعات در جلسه امتحان، کپی‌کردن بخش‌هایی از منابع اینترنتی و ارائه آن به نام خود و خرید و فروش مقاله‌ها و تکالیف آماده در محیط‌های تحصیلی نمود پیدا کرده است (۴). مجموعه رفتارهای دانش‌آموز که مبتنی بر نیرنگ و فریب بوده و منجر به دستیابی به پیامدها و نتایجی می‌شود که فرد شایستگی آن را ندارد، فریبکاری تحصیلی نام دارد (۵). در واقع مجموعه رفتارهایی که از طریق آن فرد فراتر از شایستگی موجود ارزشیابی می‌شود را فریبکاری تحصیلی می‌نامند که دربرگیرنده رفتارهایی همچون تقلب در امتحانات، ارائه دسترنج دیگران به عنوان کار خود، فریب‌دادن معلمان در ارزیابی می‌باشد (۶). پژوهشگران بر این باورند که دلایل متعددی همچون احساس فشار برای گرفتن نمره، رقابت با سایر همکلاسی‌ها، فشار روانی تحصیلی و این تصور که در به کارگیری معیارها و قواعد تحصیلی در مورد همه به شیوه یکسان و با ثباتی عمل نمی‌شود، منجر به فریبکاری تحصیلی می‌شوند (۷). از طرف دیگر عدم رعایت ثبات و اجرای جانبدارانه برخی قواعد و معیارها نیز زمینه‌ساز افزایش رفتارهای فریبکاری تحصیلی می‌باشد (۲). از سوی دیگر نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ترس و نگرانی دانش‌آموزان از

تکالیف، آزمون‌ها و امتحانات غیر رسمی، ارتکاب تقلب و فریبکاری را بیشتر می‌کند (۸). با گسترش آموزش‌های مجازی موضوع فریبکاری تحصیلی به یکی از نگرانی‌های جامعه علمی کشور تبدیل شده است (۹) که شیوع ویروس کرونا نیز در دو سال اخیر این پدیده را چندین برابر کرده است. از طرف دیگر امروزه در عصر اطلاعات و توسعه روزافزون فناوری سرقت علمی، ادبی یا فکری بیشتر شده است (۱۰). آنچه در این زمینه مهم است، این است که فراگیری دوره تحصیلی سابقه فریبکاری دارند احتمال انجام رفتارهای فریبکارانه در آینده شغلی و پس از تحصیل آن‌ها نیز بیشتر است. بنابراین مطالعه رفتارهای فریبکارانه در محیط‌های تحصیلی و شناسایی عوامل مؤثر بر آن در جهت کاهش این پدیده لازم و ضروری است.

نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که اخلاق تحصیلی با فریبکاری تحصیلی رابطه دارد (۱۱). اخلاق و ارزش‌های اخلاقی سرچشمه بسیاری از رفتارها و کنش‌های انسان در عرصه‌های مختلف می‌باشد. بنیان تأثیرگذاری ارزش‌های اخلاقی بر رفتارهای انسانی در فطرت خداجوی انسان‌ها قرار دارد (۳). شمول ارزش‌های اخلاقی در عرصه‌های مختلف نظیر کار، تحصیل، روابط اجتماعی و روابط خانوادگی ماهیتی خاص به خود می‌گیرد (۱۲). یکی از عرصه‌های مهم اخلاق عرصه علم و دانش است که پایبندی و پیروی از ارزش‌هایی نظیر عدم فریبکاری، تکیه بر تلاش و کوشش شخصی در کسب دستاوردهای تحصیلی، رعایت صداقت، درستکاری و متابعت از آموزه‌های انسانی و اخلاقی برای کسب دانش و علم را شامل می‌شود (۱۰). اخلاق تحصیلی شامل ارزش‌هایی نظیر صداقت، تکیه بر تلاش شخصی، عدم سوءاستفاده از زحمات دیگران، رفتار نوع‌دوستانه و رعایت شأن و احترام دیگران می‌باشد (۱۳). امروزه دانش‌آموزان به اشکال مختلف با موقعیت‌ها و تقاضاهایی در محیط‌های آموزشی مواجه هستند که می‌تواند منجر به رفتارهای مختلف اخلاقی و غیر اخلاقی شود (۱۴) که لازم است برای اجتناب از رفتارهای غیر اخلاقی مجهز به اخلاق تحصیلی باشند.

بارانی، خرمایی، شیخ‌الاسلامی و فولادچنگ در پژوهش خود به رابطه کمک‌طلبی تحصیلی و فریبکاری اشاره کرده‌اند (۱۵). کمک‌طلبی تحصیلی در سال‌های اخیر به عنوان یکی از سازه‌های مؤثر بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان مورد توجه قرار گرفته است، زیرا دانش‌آموزان در موقعیت‌های مختلف تحصیلی با موقعیت‌هایی رو به رو می‌شوند که به کمک نیاز دارند (۱۶). در واقع دانش‌آموزان در طول تحصیل خود با مشکلاتی مواجه خواهند شد که نیاز به کمک و جستجوی حمایت از افراد و سایر منابع یا همان کمک‌طلبی خواهند داشت (۱۷). کمک‌طلبی با رفتارهایی همچون پرسش از معلمان، والدین، همکلاسی، درخواست توضیح بیشتر در مورد موضوع یا مسأله، دریافت سرنخ‌ها و راه‌حل‌های مسأله و جستجوی سایر کمک‌های تحصیلی شناخته می‌شود (۱۵). Newman کمک‌طلبی تحصیلی را به عنوان جستجوی کمک از دیگران در هنگام رویارویی با دشواری تحصیلی تعریف کرده است (۱۷). کمک‌طلبی به عنوان تلاش فعالانه برای استفاده از امکانات موجود برای دستیابی به موفقیت تحصیلی تعریف شده و در دو بعد درخواست کمک و اجتناب از کمک مفهوم‌سازی شده است (۱۸). اساس نظریه کمک‌طلبی تحصیلی در نظریه یادگیری مشارکتی Vygotsky نهفته است و بر اساس آن چنانچه دانش‌آموزان در حوزه تحصیلی خود بتوانند با یکدیگر همکاری داشته باشند، عملکرد تحصیلی آن‌ها افزایش خواهد یافت (۱۹). در واقع کمک‌طلبی تحصیلی یکی از راهبردهای مهم یادگیری است که نقش مهمی در یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ایفا کرده و به آن‌ها کمک می‌کند تا به طور فعالانه از امکانات موجود برای حل چالش‌های تحصیلی و افزایش احتمال موفقیت خود استفاده کنند (۲۰).

در رابطه با متغیرهای پژوهش تحقیقات معدودی انجام گرفته است. نتایج پژوهش سبزیان، قدم‌پور، میردربکوند با عنوان «ارائه مدل علی درگیری تحصیلی و اخلاق تحصیلی با تقلب تحصیلی: نقش میانجی‌گری خودکارآمدی تحصیلی» نشان داد که اخلاق تحصیلی بر تقلب تحصیلی اثر مستقیم دارد (۱۲).

بارانی، خرمایی، شیخ‌الاسلامی و فولادچنگ در پژوهش خود با عنوان «رابطه هیجان تحصیلی امید و بی‌صدافتی تحصیلی: بررسی نقش واسطه‌ای کمک‌طلبی تحصیلی» به رابطه منفی بین کمک‌طلبی تحصیلی و بی‌صدافتی تحصیلی اشاره کرده‌اند (۱۵). فرید در پژوهش خود با عنوان «نقش خودکم‌اظهاری، ناامیدی تحصیلی و رفتارهای ایدایی در رفتارهای تقلب تحصیلی دانشجویان» به نقش خودکم‌اظهاری تحصیلی و ناامیدی تحصیلی در رفتارهای تقلب تحصیلی اشاره داشته است (۲۱). رویایی، شکری، باقریان و شریفی در پژوهش خود با عنوان «تحلیل رابطه اهداف و فریبکاری تحصیلی: نقش میانجی عدم تعهد به اخلاق تحصیلی» به رابطه مثبت بین عدم تعهد به اخلاق تحصیلی با فریبکاری تحصیلی اشاره کرده‌اند (۱۱). تقوایی‌نیا در پژوهش خود با عنوان «تأثیر آموزش راهبردهای شناختی بر کمک‌طلبی و تعلل ورزشی» به نقش کمک‌طلبی تحصیلی و کاهش تعلل‌ورزی تحصیلی اشاره کرده است (۲۲). بنی‌مهد و پشمی‌تبار در پژوهش خود با عنوان «رابطه تقلب تحصیلی و فرصت‌طلبی» به رابطه مثبت بین تقلب تحصیلی و فرصت‌طلبی اشاره کرده‌اند (۹). گل‌پرور در پژوهش خود با عنوان «بررسی نقش اخلاق تحصیلی، عدالت و بی‌عدالتی آموزشی در رفتارهای مدنی - تحصیلی دانشجویان» به رابطه بین اخلاق تحصیلی و رفتارهای تحصیلی اشاره کرده است (۲۳). Jacqueline, Rajesh & Timothy در پژوهش خود به رابطه بین عدم تعهد به اخلاق تحصیلی و بی‌صدافتی تحصیلی اشاره کرده‌اند (۲۴). ولی‌زاده در تحقیقی با عنوان «چالش‌های اخلاقی کووید ۱۹ و راهکارهای مواجهه با آن» نشان داد که مقابله با ویروس کرونا بدون شناخت چالش‌های اخلاقی پیش روی کرونا و بدون به کارگیری راهکارهای اخلاقی مواجهه با آن، امکان‌پذیر نیست. شناسایی چالش‌های اخلاقی و به کارگیری راه‌های دفع آن‌ها، منجر به افزایش کیفیت خدمات و جلوگیری از ورود فشارهای روحی و روانی بر جامعه می‌گردد (۲۵).

با شیوع ویروس کرونا و تغییر وضعیت ناشی از آن همه کلاس‌های مدارس تعطیل و مجازی‌شدن آموزش و ارزشیابی

۱. پرسشنامه اخلاق تحصیلی: این پرسشنامه توسط حسینی‌نژاد و همکاران در ۲۷ سؤال و در ۴ مؤلفه احترام به شأن استاد، حفظ شأن کلاس، حفظ شأن همکلاس و در پی کسب دانش بودن طراحی شده است (۱۴). شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی محتوایی و صوری پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفته و پایایی آن ۰/۷۸ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در این پژوهش ۰/۸۹ به دست آمد.

۲. پرسشنامه کمک‌طلبی تحصیلی: این پرسشنامه توسط Pintrich & Ryan در ۱۴ سؤال و در دو بعد پذیرش کمک‌طلبی و اجتناب از کمک‌طلبی طراحی شده است. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی محتوایی پرسشنامه تأیید و پایایی آن ۰/۸۹ گزارش شده است (۲۶). پایایی پرسشنامه در این پژوهش ۰/۹۱ به دست آمد.

۳. پرسشنامه فریبکاری تحصیلی: این پرسشنامه توسط Farnese و همکاران برای سنجش فریبکاری تحصیلی در ۸ سؤال و در دو بعد کمک‌های غیر مجاز و سرقت ادبی طراحی شده است. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از هرگز (۱) تا در همه مواقع (۵) می‌باشد. روایی محتوایی پرسشنامه تأیید و پایایی آن ۰/۸۱ گزارش شده است (۲۷). پایایی پرسشنامه در این پژوهش ۰/۷۸ به دست آمد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۵۰ نفر دانش‌آموز پسر معادل (۶۱/۹۸ درصد) و ۹۲ نفر دانش‌آموز دختر (۳۸/۰۲ درصد) شرکت داشتند.

دانش‌آموزان منجر به آن شده که امکان کنترل دانش‌آموزان بسیار کمتر شود و از طرف دیگر زمینه افزایش رفتارهای غیر اخلاقی و فریبکاری تحصیلی بیشتر شده است. از سویی دیگر امروزه مشاهده می‌شود که تعداد دانش‌آموزان ورزشکار که در سطوح حرفه‌ای ورزش می‌کنند در مدارس رو به افزایش است و با توجه به شرایط حضور آن‌ها در مسابقات ناچار به غیبت از مدارس خواهند شد، زیرا در بسیاری از موارد زمان و فرصت لازم برای انجام کارها و امورات تحصیلی خود را نداشته و به دنبال راهی میانبر برای کسب نمره و انجام امورات تحصیلی خواهند بود و امکان ارتکاب رفتارهای فریبکارانه در حوزه تحصیل در آن‌ها افزایش می‌یابد. با توجه به وضعیت موجود و از طرف دیگر خلأ پژوهشی موجود در این حوزه، این پژوهش با هدف بررسی نقش اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی در فریبکاری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار شهر اردبیل در دوران کرونا طراحی و انجام شد و فرضیه‌های زیر مورد بررسی قرار گرفت.

- بین اخلاق تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

- بین کمک‌طلبی تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

روش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش پژوهش در زمره پژوهش‌های توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان ورزشکار شهر اردبیل به تعداد ۶۵۳ نفر بود که بر اساس جدول مورگان و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای تعداد ۲۴۲ نفر (۱۵۰ نفر پسر و ۹۲ نفر دختر) به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار اصلی گردآوری اطلاعات پرسشنامه بود و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS 22 و روش‌های آمار توصیفی و استنباطی (همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره) استفاده شد.

جدول ۱: آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار
اخلاق تحصیلی	۲۴۲	۹۰/۲۱	۱۳/۲۰
احترام به شأن استاد	۲۴۲	۲۴/۱۲	۳/۲۲
حفظ شأن کلاس	۲۴۲	۲۳/۸۸	۴/۲۸
حفظ شأن همکلاسی	۲۴۲	۲۹/۳۰	۲/۷۹
یادگیری اخلاق‌مدار	۲۴۲	۱۳/۱۷	۳/۶۲
کمک‌طلبی تحصیلی	۲۴۲	۵۱/۳۷	۷/۷۱
پذیرش کمک	۲۴۲	۲۸/۳۷	۴/۴۷
اجتناب از کمک	۲۴۲	۲۲/۸۴	۳/۲۴
فریبکاری تحصیلی	۲۴۲	۲۱/۲۰	۶/۶۲

همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، میانگین و انحراف معیار متغیر اخلاق تحصیلی به ترتیب برابر با ۹۰/۲۱ و ۱۳/۲۰، میانگین و انحراف استاندارد متغیر کمک‌طلبی

تحصیلی ۵۱/۳۷ و ۷/۷۱ و میانگین و انحراف معیار فریبکاری تحصیلی به ترتیب برابر با ۲۱/۲۰ و ۶/۶۲ می‌باشد. فرضیه اول: بین اخلاق تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۲: ضرایب همبستگی پیرسون اخلاق تحصیلی و ابعاد آن با فریبکاری تحصیلی

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱ اخلاق تحصیلی						
۲ احترام به شأن استاد	۰/۸۷**					
۳ حفظ شأن کلاس	۰/۸۹**	۰/۴۹**				
۴ حفظ شأن همکلاسی	۰/۸۶**	۰/۵۴**	۰/۵۱**			
۵ یادگیری اخلاق‌مدار	۰/۸۹**	۰/۴۸**	۰/۵۱**	۰/۴۵**		
۶ فریبکاری تحصیلی	-۰/۶۱**	-۰/۴۵**	-۰/۲۵**	-۰/۳۱**	-۰/۳۸**	۱

$p < 0.01^*$, $p < 0.05^*$

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، بین اخلاق تحصیلی با فریبکاری تحصیلی ($r = -0.61$, $p < 0.01$)، بین مؤلفه احترام به شأن استاد با فریبکاری تحصیلی ($r = -0.45$, $p < 0.01$) و بین مؤلفه حفظ شأن کلاس با فریبکاری تحصیلی ($r = -0.61$, $p < 0.01$)،

بین مؤلفه حفظ شأن همکلاسی با فریبکاری تحصیلی ($r = -0.31$, $p < 0.01$) و بین مؤلفه یادگیری اخلاق‌مدار با فریبکاری تحصیلی ($r = -0.38$, $p < 0.01$) رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های اخلاق تحصیلی

مدل	R	R ²	R تعدیل‌شده	F	Sig
۱	۰/۶۱	۰/۳۷	۰/۳۶	۱۲/۵۶	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
فریبکاری تحصیلی	مقدار ثابت	۱۸/۱۲	۵/۴۷	-	۳/۳۱	۰/۰۱
	احترام به شأن استاد	-۰/۳۵	۰/۱۲	-۰/۲۸	-۲/۹۱	۰/۰۵
	حفظ شأن کلاس	-۰/۲۸	۰/۰۸	-۰/۱۹	-۳/۵۰	۰/۰۱
	حفظ شأن همکلاسی	-۰/۱۹	۰/۰۵	-۰/۱۲	-۳/۸۰	۰/۰۱
	یادگیری اخلاق مدار	-۰/۴۹	۰/۱۸	-۰/۳۹	-۲/۷۲	۰/۰۵

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، تقریباً ۳۷ درصد از واریانس فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های اخلاق تحصیلی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های اخلاق تحصیلی معنادار می‌باشد. مؤلفه احترام به شأن استاد با بتای -۰/۲۸ (p<۰/۰۵، t=-۲/۹۱)، مؤلفه حفظ شأن کلاس با بتای -۰/۱۹ (p<۰/۰۵، t=-۳/۵۰) و مؤلفه حفظ شأن همکلاسی با

بتای -۰/۱۲ (p<۰/۰۱، t=-۳/۸۰) و مؤلفه یادگیری اخلاق مدار با بتای -۰/۳۹ (p<۰/۰۵، t=-۲/۷۲) به طور معناداری قدرت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی را دارند. همچنین بتاهای به دست آمده نشان می‌دهند که حمایت معلم قدرت پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری در جهت منفی دارد. فرضیه دوم: بین کمک‌طلبی تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۴: ضرایب همبستگی پیرسون کمک‌طلبی تحصیلی و ابعاد آن با فریبکاری تحصیلی

متغیر	۱	۲	۳	۴
کمک‌طلبی تحصیلی	۱			
پذیرش کمک	۰/۷۵**	۱		
اجتناب از کمک	۰/۸۱**	۰/۴۷**	۱	
فریبکاری تحصیلی	-۰/۵۸**	-۰/۵۲**	-۰/۳۹**	۱

p<0.01** ، p<0.05*

همانطور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، بین کمک‌طلبی تحصیلی با فریبکاری تحصیلی (p<۰/۰۱، r=-۰/۵۸)، بین مؤلفه پذیرش کمک با فریبکاری تحصیلی (p<۰/۰۱، r=-۰/۵۲)

(r=-۰/۳۹، p<۰/۰۱) و بین مؤلفه اجتناب از کمک با فریبکاری تحصیلی رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

جدول ۵: نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی بر اساس اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی

مدل	R	R ²	R تعدیل‌شده	F	Sig
۱	۰/۶۷	۰/۵۱	۰/۴۹	۱۵/۷۵	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
فریبکاری	مقدار ثابت	۲۰/۳۲	۲/۵۱	-	۷/۹۶	۰/۰۱
تحصیلی	اخلاق تحصیلی	-۰/۳۹	۰/۰۸	-۰/۴۵	-۴/۸۷	۰/۰۱
	کمک‌طلبی تحصیلی	-۰/۲۸	۰/۱۱	-۰/۲۱	-۲/۵۴	۰/۰۵

تحصیلی با بتای $-۰/۲۱$ ($p < ۰/۰۵$, $t = -۲/۵۴$) به طور معناداری قدرت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی را دارند. بتاهای به دست آمده نشان می‌دهند که اخلاق تحصیلی قدرت پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری دارد.

همانطور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، ۵۱ درصد از واریانس فریبکاری تحصیلی بر اساس اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر فریبکاری تحصیلی بر اساس اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی معنادار می‌باشد. اخلاق تحصیلی با بتای $-۰/۴۵$ ($p < ۰/۰۱$, $t = -۴/۸۷$) و کمک‌طلبی

جدول ۶: نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های کمک‌طلبی تحصیلی

مدل	R	R ²	R تعدیل‌شده	F	Sig
۱	۰/۴۸	۰/۲۳	۰/۲۱	۱۳/۴۵	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
فریبکاری	مقدار ثابت	۱۹/۱۵	۲/۸۱	-	۶/۸۱	۰/۰۱
تحصیلی	پذیرش کمک	-۰/۳۱	۰/۰۷	-۰/۱۹	-۴/۴۲	۰/۰۱
	اجتناب از کمک	-۰/۲۴	۰/۱۲	-۰/۱۵	-۲/۰	۰/۰۵

نشان می‌دهند که مؤلفه پذیرش کمک، قدرت پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری در جهت منفی دارد.

بحث

این پژوهش با هدف بررسی نقش اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی در پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی در دانش‌آموزان ورزشکار شهر اردبیل در دوران شیوع کرونا انجام شد. نتایج پژوهش‌ها نشان داد که بین اخلاق تحصیلی و

همانطور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، تقریباً ۲۳ درصد از واریانس فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های کمک‌طلبی تحصیلی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر فریبکاری تحصیلی بر اساس مؤلفه‌های کمک‌طلبی تحصیلی معنادار می‌باشد. پذیرش کمک با بتای $-۰/۱۹$ ($p < ۰/۰۱$, $t = -۴/۴۲$) و مؤلفه اجتناب از کمک با بتای $-۰/۱۵$ ($p < ۰/۰۵$, $t = -۲/۰$) به طور معناداری قدرت پیش‌بینی فریبکاری تحصیلی را دارند. همچنین بتاهای به دست آمده

مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه منفی وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های سبزیان، قدم‌پور، میردریکوند (۱۲)، رویایی، شگری، باقریان و شریفی (۱۱)، گل‌پرور (۲۳) و Jacqueline, Rajesh & Timothy (۲۴) مبنی بر رابطه بین اخلاق تحصیلی و فریبکاری تحصیلی همسو می‌باشد. در رابطه با تأیید این فرضیه می‌توان گفت که اخلاق تحصیلی به شکلی کاملاً تخصصی به عنوان پایبندی و پیروی از ارزش‌هایی نظیر عدم فریبکاری و تقلب و تکیه بر تلاش و کوشش شخصی در کسب موفقیت‌های تحصیلی تعریف شده است که مهم‌ترین پیامد آن می‌تواند دوری از فریبکاری و هرگونه تقلب در فرآیند تحصیل باشد. در واقع رعایت اصول اخلاقی در حوزه تحصیل افراد را از ارتکاب رفتارهای فریبکارانه باز می‌دارد. دانش‌آموزان با رعایت اخلاق تحصیلی بیشتر بر تلاش خود تأکید می‌کنند و در این راستا دستیابی به نتایج و موفقیت‌های تحصیلی این اطمینان را در آن‌ها ایجاد می‌کنند که با تلاش و کوشش خود به اهداف خود می‌رسند و تمایل کمتری به رفتارهای فریبکارانه پیدا می‌کنند و در مقابل عدم تعهد دانش‌آموز به اخلاق تحصیلی باعث می‌شود تا در زمان ارتکاب رفتارهای فریبکارانه هیجانات منفی زیادی تجربه نکند و رفتارهای فریبکارانه را تکرار کند. بنابراین می‌توان گفت که اخلاق تحصیلی در دانش‌آموزان عاملی در کاهش میزان تقلب و فریبکاری آن‌ها در آموزش‌های مجازی خواهد بود، زیرا موفقیت دائمی و همیشگی دانش‌آموزان تحت تأثیر میزان تلاش و کوشش آن‌هاست و این اخلاق تحصیلی و مؤلفه‌های آن است که این مهارت‌ها را در آن‌ها ایجاد می‌کنند، لذا پیشنهاد می‌شود با آموزش اصول اخلاقی در زمینه تحصیلی و افزایش یادگیری اخلاق‌مدار زمینه رفتارهای فریبکارانه و تقلب را در بین دانش‌آموزان کاهش داد. همچنین پیشنهاد می‌شود با تقویت رفتارهای اخلاقی دانش‌آموزان در حوزه تحصیل احتمال تکرار رفتارهای اخلاقی آن‌ها را افزایش و میزان ارتکاب رفتار فریبکاری تحصیلی را کاهش دهند. از طرف دیگر باید با پرورش یادگیری اخلاق‌مدار و متکی‌کردن نتایج و پیشرفت تحصیلی به تلاش‌های شخصی اخلاق تحصیلی را در دانش‌آموزان پرورش داد.

بررسی نتایج تحلیل داده‌ها برای بررسی فرضیه دوم نشان داد که بین کمک‌طلبی تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های بارانی، خرمايي، شيخ‌الاسلامي و فولادچنگ (۱۵)، فرید (۲۱) و تقوایی‌نیا (۲۲) مبنی بر رابطه بین کمک‌طلبی تحصیلی و فریبکاری تحصیلی همسو می‌باشد. کمک‌طلبی تحصیلی را به عنوان یکی از راهبردهای مهم دانش‌آموزان برای غلبه بر مشکلات یادگیری و بهبود تبحر تعریف کرده‌اند. می‌توان گفت که کمک‌جویی یک استراتژی یادگیری است که نقش مهمی در یادگیری داشته و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را در یک بازه زمانی کوتاه‌مدت تحت تأثیر قرار می‌دهد (۲۹) که دانش‌آموزان با استفاده از آن می‌توانند مسائل و مشکلات یادگیری را تشخیص داده و از طریق پرسش و کمک‌گرفتن از دیگران در زمان یادگیری در جهت رفع آن‌ها اقدام نمایند. زمانی که دانش‌آموزان از مهارت کمک‌طلبی تحصیلی برخوردارند در حین انجام تکالیف درسی خود چنانچه با مشکل یا ابهامی رو به رو شوند، نه تنها بر اهمیت دریافت کمک از منابع انسانی و غیر انسانی واقف هستند، بلکه برای غلبه بر ابهامات خود به سایر افراد روی می‌آورند و قبل از حضور در امتحان با تقویت میزان یادگیری خود، احتمال ارتکاب رفتارهای فریبکارانه را کاهش می‌دهند. در واقع مهارت کمک‌طلبی تحصیلی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا یاد بگیرند که چگونه از طریق سؤال‌های دقیق درخواست‌های خود را در زمان‌های ضروری با دیگران در میان گذاشته و بهترین فرد را برای دریافت کمک انتخاب کنند و بدین طریق بتوانند مشکلات یادگیری خود را برطرف نموده و چالش‌های تحصیلی را با موفقیت پشت سر بگذارند و با آمادگی کامل در کلاس و امتحان حاضر شده و به دنبال تقلب و فریبکاری نباشند، زیرا اساس سازه کمک‌طلبی تحصیلی از نظریه یادگیری مشارکتی گرفته شده که منجر به تلاش فعالانه برای استفاده از امکانات موجود برای دستیابی به موفقیت تحصیلی شده و افزایش عملکرد و یادگیری را به عهده دارد که دانش‌آموز را از رفتارهای منفی و فریبکارانه در زمان آزمون دور می‌کنند. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا معلمان

نویسندگان نسخه نهایی را مطالعه و تأیید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته‌اند.

تشکر و قدردانی

ابراز نشده است.

تضاد منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافع احتمالی را در رابطه با تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله اعلام نکرده‌اند.

تأمین مالی

این تحقیق توسط دانشگاه دانشگاه محقق اردبیلی تأمین مالی شده است (شماره اعتبار: ۲۳۲۶).

ملاحظات اخلاقی

اطلاعات جامع در رابطه با دلایل تحقیق، نتایج، حفظ محرمانگی و نحوه انجام تحقیق به افراد داده شد و رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان اخذ گردید.

با استفاده از روش‌های پروژه‌محور و گروهی در کلاس شرایطی فراهم کنند که دانش‌آموزان بتوانند با کمک‌گرفتن از معلم و یا سایر دانش‌آموزان مسائل خود را حل کنند تا رفتار کمک‌طلبی در آن‌ها شکل بگیرد و در مقابل نیز رفتارهای کمک‌طلبی آن‌ها را مورد تقویت قرار دهند تا با افزایش مهارت کمک‌طلبی، میزان ارتکاب فریبکاری تحصیلی را کاهش دهند. همچنین با ترویج رفتارهای کمک و کمک‌طلبی در بین دانش‌آموزان، مهارت و باور آن‌ها نسبت به کمک‌کردن و کمک‌طلبی عوض می‌شود و از ارتکاب فریبکاری تحصیلی آن‌ها پیشگیری به عمل خواهد آمد.

لازم به ذکر است که این پژوهش در بین دانش‌آموزان ورزشکار شهر اردبیل انجام شده است. بنابراین باید در تعمیم آن به سایر شهرستان‌ها احتیاط به خرج داد. پیشنهاد می‌شود برای کسب نتایج دقیق‌تر این پژوهش در بین دانش‌آموزان ورزشکار سایر شهرستان‌ها نیز انجام گیرد.

نتیجه‌گیری

به طور کلی نتایج این پژوهش نشان داد که بین اخلاق تحصیلی و مؤلفه‌های آن و کمک‌طلبی تحصیلی و مؤلفه‌های آن با فریبکاری تحصیلی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین فریبکاری تحصیلی بر اساس اخلاق تحصیلی و کمک‌طلبی تحصیلی قابل پیش‌بینی است که متغیر اخلاق تحصیلی در این میان، سهم بیشتری دارد. با توجه به اینکه رواج و شیوع فریبکاری تحصیلی در محیط‌های تحصیلی کشورمان انکارناپذیر است بایستی علل آن و متغیرهای همبسته با آن شناخته شود. یافته‌های این پژوهش اطلاعات مهمی برای مسئولین آموزشی مدارس که هدف آن‌ها کاهش رفتارهای فریبکاری در زمان تحصیل است، را فراهم می‌کند.

مشارکت نویسندگان

نسرین عزیزیان کهن: نگارش متن اصلی.

ماهرخ دهقانی: جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل آماری.

فهیمة مؤمنی‌فر: جمع‌آوری داده‌ها و ویراستاری متن.

References

- Mohammadi A, Shokri O, Sepah Mansoor M. Relationship between Personality Traits and Academic Unethical Behaviors: The Mediating Role of Cognitive Appraisal Processes. *Ethics in science and Technology*. 2018; 13(1): 164-176. [Persian]
- Hendy NT, Montargot N, Papadimitriou A. Cultural Differences in Academic Dishonesty: A Social Learning Perspective. *J Acad Ethics*. 2021; 19(1): 49-70.
- Malekpour K. Investigating the educational justice of professors with scientific deception and students' civic-educational behaviors. *Journal of Marine Science Education*. 2021; 8(1): 96-110. [Persian]
- Laura D. Academic cheating in college students: Relations among personal values, self-esteem and mastery. *Social and Behavioral Sciences*. 2015; 187: 88-92.
- Mirzasafi A, Yaghoobi A, Mohagheghi H, Kord Noghahi R. Developing A Structural Model of Academic Incompatibility Based on Educational Injustice, Burnout, Academic Fraud and Student Self-Efficacy. *Journal of Research in Educational Science*. 2020; 14(49): 41-54. [Persian]
- Shekari O, Abbaszade S. Psychometric analysis of the Persian version of the Academic Deception Scale in Students. *Psychometrics*. 2019; 8(30): 61-76. [Persian]
- Nonis SA, Swift CO. Deterring Cheating behavior in the marketing classroom: An analysis of the effects of demographics, attitudes and in-class deterrent strategies. *Journal of Marketing Education*. 1989; 20(3): 188-199.
- Smith KJ, Davy JA, Rosenberg DL, Haight GT. A structural modeling investigation of the influence of demographic and attitudinal factors and in-class deterrents on cheating behavior among accounting majors. *Journal of Accounting Education*. 2002; 20(1): 45-65.
- Bani Mahd B, Pashmi tabar N. The Relationship between Cheating and Machiavellianism in Accounting Students. *Ethics in science and Technology*. 2014; 9(2): 1-8. [Persian]
- Samadi S, Abbasi F, Jalalzade S. Ethical Issues in scientific publications: Types and reasons of scientific misconduct in medical research. *Ethics in Science and Technology*. 2014; 9(2): 12-25. [Persian]
- Royaei Z, Shokri O, Bagheryan F, Sharifi M. Relationship between Achievement Goal Orientations & Academic Cheating: The Mediatifng Role of Academic Moral Disengagement. *Ethics in Science and Technology*. 2017; 12(1): 143-153. [Persian]
- Sabzian S, Ghadampour E, Mirderikvand F. Presenting a causal model of academic engagement and academic ethics with academic cheating: The mediating role of academic self-efficacy. *Journal of School Psychology*. 2020; 8(4): 131-155. [Persian]
- Ezekiel C. Academic Ethics and Integrity: Rebuilding Trust in the Nigerian Higher Educational System. *International Journal of Educational Benchmark (IJEB)*. 2021; 17(1): 1-6.
- Hoseininejad SM, Sanagoo A, Kalantari S, Juybari L, Saeidi S. Educational Ethics in Academic Environment: Medical Students' Perspectives. *J Med Educ Dev*. 2016; 9(22): 34-43. [Persian]
- Barani H, Khormaei F, Sheikholeslami R, Fooladchang M. The Relationship between Academic Excitement and Academic Hope and Dishonesty: Investigating the Mediating Role of Academic Assistanc. *Journal of Psychology*. 2020; 23(2): 87-102. [Persian]
- Ghanbari Talab M. The mediating role of academic emotions and academic help in relation to school metacognition and well-being. Shiraz: Unpublished dissertation of Shiraz University, Faculty of Educational Sciences; 2017. [Persian]
- Newman K. *Help Seeking in Academic Setting: Goals, Group and Context*. New York: Routledge; 2006.
- Narimani M, Rahimzadegan S. The investigation of relationship between identity (emerging adulthood), integrative self-knowledge and academic help seeking behavior among female senior students in high school in Urmia. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2020; 17(38): 47-66. [Persian]
- Butler R. *An Achievement Goal Perspective on Student Help Seeking and Teacher Help Giving in the Classroom: Theory, Research and Educational Implication*. Edited by Karabenick A. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates Publishers; 2006.
- Zusho A, Barnett PA. Personal and contextual determinants of ethnically diverse female high school students' patterns of academic help seeking and help avoidance in English and mathematics. *Contemporary Educational Psychology*. 2011; 36(2): 152-164.
- Farid A. The role of self-presentation of low achievement, Disruptive behaviors and academic hopelessness in anticipation of the university students'

- academic cheating. *The Journal of New Thoughts on Education*. 2017; 13(2): 219-236. [Persian]
22. Taghvaeinia A. Effect of metacognitive strategies on help seeking and academic procrastination probation students in Yasouj University. *Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning*. 2018; 6(11): 193-214. [Persian]
23. Golparvar M. The Role of Academic Ethics, Educational Justice and Injustice Among University Student's Education/Citizenship Behaviors. *The Journal of Modern Thoughts in Education*. 2010; 5(4): 25-41. [Persian]
24. Jacqueline K, Rajesh I, Timothy H. The Impact of Unethical Reasoning on Different Types of Academic Dishonesty: An Exploratory Study. *Journal of College Teaching & Learning*. 2008; 5(12): 36-43.
25. Valizadeh MM, Valizadeh A. Covid-19 Ethical Challenges and Solutions to Dealing with it. *Med Ethics J*. 2020; 14(45): 1-13. [Persian]
26. Ryan AM, Pintrich PR. Should I ask for help? The role of motivation and attitudes in adolescents help seeking in math class. *Journal of Educational Psychology*. 1997; 89(2): 329-341.
27. Farnese M, Tramontano C, Fida R, Paciello M. Cheating behaviors in academic context: Does academic moral disengagement matter? *Social and Behavioral Sciences*. 2011; 29: 356-365.
28. Martín-Arbós S, Castarlenas E, Dueñas JM. Help-seeking in an academic context: A systematic review. *Sustainability*. 2021; 13(8): 4460.